

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevinu Jugoslavijo
mesечно 45 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istovrstni peti-vesti
maloglasni po 150
in 20, večji oglasni
nad 40 mm vsake
po 10 Din 2-30, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
p. Pr. vednem g.
naročniku popust
Izide ob 4 zjura
razen ponedelja in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Koparjem ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, neuradna
pisma se ne sprejemajo v Uredništvo
telefon št. 2050, unpravilništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Koparjem ulici št. 6 v Ljubljani
račun: Ljubljana stev. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Carinsko premirje

Te dni se vrši v Ženevi konferenca, na kateri se razpravlja o uvedbi stalnosti sedanjih carin v Evropi. Svoječasno se je sicer reklo, da gre tu samo za carinsko premirje, ki naj bi trajalo par let, tekom katerih ne bi smela nobena država zviševati svojih carin. V prvi vrsti gre za uvozne carine, kajti carine na izvoz so skoro povsod odpravljene, ker so se izkazale za škodljive.

Naravno je, da imajo vse države velik interes na stalnosti uvoznih carin. Toda ugotoviti moramo, da se za stabilnost carin potegujejo predvsem države, ki s svojo visoko razvito industrijo in njenimi proizvodi obvladajo svetovni trg in imajo zato interes, da se s povišanjem carin ne prepreči njihovim proizvodom uvoz v razne države. To so one države, v katerih uvoz industrijskih izdelkov ne igra velike vloge. One pač streme na eni strani za tem, da postane njih domača proizvodnja tako močna, da lahko krije vso domačo potrebo, na drugi strani pa da izvažajo svoje izdelke vsepovsod. Zato so pač interesirane predvsem na tem, kakšne so uvozne carine drugod. Saj jim na domačem trgu konkurenca ne more dosti škodovati.

Cisto nasproti pa so interesi držav, ki se še niso industrializirale, pač pa streme za tem, da tudi v industriji postanejo kolikor toliko samostojne. Pri njih ni glavno samo izvozna politika, ampak tudi uvozna. Skrbeti morajo za svoj izvoz, na drugi strani pa zopet za to, da s pametno carinsko politiko pomorejo k povečanju domače industrije in ustvarjajo nove panoge v industrijski produkciji. Ker pa nikakor ni mogoče, da bi se v sedanjih, hitro se spreminjajočih razmerah na tržiščih tako glede cen kakor sploh radi prodaje gospodarski položaj tako stabiliziral, da bi se z njim lahko ustalila tudi carine, zato je umljivo, da streme po tem, da si ohranijo svobodo v carinski politiki.

Za našo državo je zlasti važno dejstvo, da se pripravljamo ravnokar na revizijo naše carinske tarife, glede katere je že večina interesentov podala svoja mnenja. Dejstvo je namreč, da sedanja carinska tarifa od 20. junija 1925, ki je bila delana l. 1924, ko se je dinar še dvigal, v veliki meri ni več zadostovala potrebam gospodarstva. Imela je velike napake, ki so se povečale še s tem, da smo sklenili na njeni podlagi več novih pogodb, v katerih se je n. pr. znižala uvozna carina za izdelke, ne pa tudi istočasno za sirovine, ki so potrebne za izdelavo teh, tako da je bila s tem prizadeta predvsem domača podjetnost. Poleg tega je še višina marsikaterih postavk bila za naše gospodarstvo neznosna. Stremeči za čim hitrejšo industrializacijo smo pozabili, dati tudi tarifi potrebno elastičnost, ki obstoja v tem, da se v slučaju uvedbe nove produkcijske panoge carine primerno spreminjajo. Škodljivo bi bilo za nas, da se sedanje carine ustalijo, ko smo ravno na delu za temeljito reformo naše carinske politike.

Ravno v tem času, ko zborujejo države v Ženevi, pa se pripravljajo naši sosedje Čehi in Avstrijci, kakor da bi hoteli še izkoristiti čas do sklenitve konvencij o stabilizaciji carin, da zvišajo carinsko zaščito za svoje kmetijstvo. Na eni strani hočejo, da bi njih proizvodi šli v agrarne države brez visokih carin, na drugi strani pa se zapirajo ravno agrarnemu izvozu teh držav. Zato je to vprašanje za našo gospodarsko politiko še bolj važno.

V Ženevi torej bodo skušali veliki industrijski narodi zagotoviti si svoja tržišča. Seveda na škodo neindustrijskih držav. Nismo sicer za pretirano carinsko zaščito, saj ta v veliki meri podražuje vse potrebščine, ki jih mora kupovati naša država v inozemstvu, ter pade to breme v prvi vrsti na široko maso konsumentov, to je kmetov in delavcev, priznati pa moramo, da je naša industrija tudi potrebna zaščite, kajti brez nje bi bilo na tisoče našega delavstva, posebno slovenskega, brez kruha in izseljevanje bi nam vzelo še več dragocenega človeškega materiala, kakor doslej. Zato moramo gledati, da se najde tak izhod, po katerem carinska zaščita ne bi preveč obremenjevala konsumentov, istočasno pa dovolj ščitila industrijo. Stališče, ki ga ima naša delegacija v Ženevi, ni osamljeno. Z nami so tudi druge države, katerih industrializaciji se pač hoče postaviti meja. H koncu pripominjamo še to, da si bodo druge države tudi v slučaju, da se bodo obvezale na stalne carine, pač pomagale kakorkoli drugače, da ne bo treba kršiti prevzetih obveznosti. D. P.

Romunska kraljica odpotovala v Egip

Carigrad, 21. febr. U. Romunska kraljica vdova Marija je s princesinjo Ileano na ladji dospela v Carigrad in bo zvečer nadaljevala potovanje v Aleksandrijo.

Nova francoska vlada

Tvorijo jo demokratska levica radikalov, radikalni in republikanski socialisti, radikalna levica in demokrati

Pariz, 21. febr. U. Chautemps je danes popoldne predstavil novi kabinet predsedniku republike Doumergueu. Ministrska lista je v zadnjem trenutku bila nekoliko spremenjena glede osebnosti. Število ministrstev pa ostane enako, to je 17 portfeljev, h katerim pride še 11 mest državnih podtajnikov. Kabinet je sestavljen takole:

ministrski predsednik in notranji minister Chautemps, radikalni socialist;
zunanj minister Briand, republikanski socialist;
pravosodni minister Steeg, demokrat. levica;
finančni minister Charles Palmade, radikalni socialist;
zakladni minister Charles Dumont, demokratska levica;
vojni minister Besnard, demokratska levica;
mornariški minister Sarraut, demokratska levica;
kolonijalni minister Lamoureux, radikalni socialist;
pokojniški minister Gallet, demokratska levica;
trgovinski minister Bonnet, radikalni socialist;
minister za trgovinsko mornarico Danielou, radikalna levica;
delovni minister Loucheur, radik. levica;
prosvetni minister Charles Durand, demokratska levica;
gradbeni minister Daladier, demokratska levica;

kmetijski minister Queille, radikalni socialist;
zrakoplovni minister Eynac, radikalna levica;

poštni minister Julien Durand, radikalni socialist.

K temu pride še 11 državnih podtajnikov: ministrsko predsedništvo Berthelot, radikalni socialist;

notranje ministrstvo Marchandau, radikalni socialist;

zdravstvo Mario Roustan, radik. socialist;

sport Henry Pathe, neodvisna levica;

umetnost Bouysson, radikalni socialist;

kmetijstvo Chapedelai, radikalna levica;

kolonije Archimbaud, radikalni socialist;

vojna Lambert, radikalni socialist;

javna dela Charlot, radikalna levica;

vojna mornarica Bellanger, neodvisna levica;

tehnični pouk Chabrun, republikanski socialist.

Brand - vodja franc. delegacije

London, 21. febr. U. Ministrski predsednik Chautemps je obvestil MacDonalda o tem, da bo v ponedeljek v poslanski zbornici zahteval zaupnico, in če jo dobi, česar sam nikakor ne smatra za gotovo, se bo francoska delegacija za pomorsko razorožitveno konferenco v Londonu sestavila tako-le: Šef delegacije bo Briand, podpiran po enem v to svrhu imenovanem političnem podtajniku, nadaljnji člani pa bodo mornariški minister Sarraut, ki je Francijo že zastopal v Washingtonu, ter trgovinski in kolonijalni minister.

Načeljevanje škofovske konference

Zagreb, 21. febr. a. Danes ob 9 se je nadaljevala škofovska konferenca pod predsedstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Seji so prisostvovali vsi škofje in delegati škofov. Nekoliko pred 11 se je plenarna seja prekinila ter so se vršile razprave posameznih škofovskih odborov za razna vprašanja, ki ne morejo priti na dnevni red plenarne seje. Danes ob 4 popoldne se je plenarna seja nadaljevala. Medtem, ko se je pričakovalo, da se bo škofovska konferenca končala že danes, se do sedaj razprave še niso mogle končati,

ter se bo radi tega konferenca morala še nadaljevati.

Zagreb, 21. febr. a. Ob priliki škofovske konference v Zagrebu prinaša »Hrvatska Strazha« uvodni članek pod naslovom »Hierarhija in verniki«, v katerem se podčrtava edinstvo katoliške cerkve, katero edinstvo omogoča in varuje naslednik svetega Petra. To edinstvo je danes jačje, nego je bilo kadarkoli prej in ga osvežuje katoliška akcija, katero je juridično osnoval papež Pij XI.

Srednjeevropski agrarni blok

Budimpešta, 21. febr. e. Madžarski listi javljajo s konference srednjeevropskih agrarnih držav v Ženevi, da je v sedanjem trenutku mnogo upanja, da se ustvari agrarni blok srednje Evrope. Kakor znano, so se pred tremi dnevi sestali zastopniki Jugoslavije, Romunije, Madžarske, Češkoslovaške, Poljske, Bolgarske in Grške na konferenco v Ženevi pod predsed-

stvom romunskega finančnega ministra Madgearu-a. Na tej konferenci se je sklenilo delati za osnovanjem agrarnega bloka srednje-evropskih držav. Mišljenje madžarske javnosti je, da se bodo po tej konferenci evropske države pričele drugače grupirati, kakor so bile doslej. V Evropi bo blok agrarnih in blok industrijskih držav.

Monopolska zakonodaja bo reformirana

Plače monopolskih uslužbencev bodo zboljšane

Belgrad, 21. febr. e. Pri monopolski upravi v Belgradu intenzivno delajo na reformi vsega monopolskega zakonodajstva, ki bo obsegalo tudi novo ureditev uradniškega, delavskega in vpokojniškega vprašanja v tobačnih tovarnah in sploh v vseh monopolskih zavodih. Sedaj je na vrsti načrt zakona o posameznih monop-

lih, na kar se bo monopolska uprava lotila tudi vprašanja ureditve plač in prejemkov uradnikov, delavcev in vpokojencev. Kakor imamo vtis iz razgovorov z merodajnimi činitelji, bo vprašanje delavskih in uradniških plač, kakor tudi prejemkov vpokojencev precej ugodno rešeno.

Vprašanje zabuna tobača

Belgrad, 21. febr. e. Vprašanje veleprodaje tobaka v posameznih zakupnih rajonih v Sloveniji, za katero se je vršilo 14. februarja posvetovanje pri monopolskem inspektoratu v Zagrebu, je sedaj predmet proučevanja belgrajske monopolske uprave in bo odločitev padla prihodnji teden. Za druge banovine, razen savske in dravske, je rezultat že znan.

V splošnem so se zakupniki zadovoljili z manjšimi provizijami kakor doslej. To se opaža posebno v onih mestih, kjer so prej obstojala monopolska skladišča in kjer je monopolska uprava brez zakupcev preskrbovala trafikantom tobačne izdelke. Zanimivo je, da so se nekateri zakupniki odrekli vsaki proviziji za veleprodajo tobaka.

Za zboljšanje položaja sodniških poduradnikov

Belgrad, 21. febr. e. Zastopnika sodniških poduradnikov iz Slovenije g. Mlinar iz Kočevja in g. Stavec iz Ljubljane se mudita v Belgradu ter pri merodajnih krogih posredujeja v svrhu zboljšanja položaja sodniškega poduradništva.

Princ Burbonski v Belgradu

Belgrad, 21. febr. e. Princ Sikst Burbonski, brat bivše avstrijske cesarice Zite, ki se je mudil te dni v Belgradu, je danes odpotoval v Pariz. Pred njegovim odhodom mu je priredil francoski konzul g. Dard svečan banket, katerega so se udeležili tudi nekateri člani diplomatskega kora in odlični zastopniki belgrajske družbe.

Jugoslovanski vzorčni sejem v Albaniji

Belgrad, 21. febr. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja zainteresirane kroge, da priredi trdka Proko Stamenković v Leskovcu začetkom maja v Korči v Albaniji jugoslovansko vzorčno razstavo. Vse informacije daje trgovska trdka Miloš Stajić v Bitolju in na ime imenovane firme je treba poslati vzorce za blago z označbo in katalogi. Zanimanje vlada za kmetiško orodje, za železobetone, papir, konopljo, drva, preproge, leseno pohištvo in železne predmete, proizvode iz slame, konzerve, posušeno meso. Informacije daje tudi zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu.

Francoski provizorij

Chautempsu, predsedniku radikalnega parlamentarnega kluba, se je na hitro roko posrečilo sestaviti novo francosko vlado, ki je poznavalec francoskih parlamentarnih razmer morejo označiti le kot prehodni provizorij. — Položaj Francije v Londonu je pač zahteval hitro odločitev, kateri pa ni hotel nobeden velikih, vodilnih francoskih politikov dati svojega imena: ne Poincaré, ne Briand, in ne očitno užaljeni Tardieu. Kajti tudi Tardieu si je tekom treh mesecev svoje vlade ustvaril vodilni položaj med francoskimi parlamentarci. Dosegel je uspehe v Haagu, v Londonu je postal središče položaja. Z neverjetno spretnostjo je dosegel sprejetje francoskega memoranduma za bazo razpravljanja, izpodnesel in odstavil je debato o podmornicah z dnevnega reda. Vsakdo je čutil, da je pod njegovim vodstvom francoska diplomacija bila vodilna v Londonu.

Tardieuja naj sedaj nadomesti — kdo? Chautemps? Chautemps pripada drugovrstnim francoskim politikom, kakor so Herriot, Poincaré, Clementel, Leygues... ki se pojavijo v političnem ospredju le tedaj, kadar veliki politični geniji sodijo, da zanje čas ni primeren.

Provizorij toraj, ki po vsej priliki ne bo dolgo trajal.

Hrbtenica nove vlade so radikali, ki so od 11. nov. 1928 leta dalje z bridkostjo in togoto jedli kruh opozicije. Tedaj jih Poincaré ni hotel sprejeti v vlado radi njihovih kulturnobojnih sektarskih zahtev. Strašno mnogo so se trudili ves ta čas, da bi prišli zopet na krmilo. Računali so pri tem vedno tudi na socialistično skupino, ki jim je naklonjena, je v manjšini s Paul-Bauncourjem na čelu. Večino imata za seboj predsednik stranke Leon Blum in Paul Faure, ki odklanjata sleberno vladno kombinacijo. V danem slučaju so radikalom najjačja opora levičarski radikali (52 poslancev), ki pa niso nič stalni in jako nezanesljivi zavezniki, kajti sedeli so dosedaj v Tardieujevi vladi zastopani s tremi ministri (Loucheur, Germain Martin, Laurent Eynac) in so sedaj presedlali k radikalom, ker so dobili pač štiri ministrske sedeze. Levičarske radikale vodi g. Danielou, ki je bil vedno nasprotnik Tardieuja in — velik osebni prijatelj ter zaupnik — Brianda. Tudi v dosedanji Tardieujevi vladi je Danielou, čeprav predsednik vladne stranke, vedno glasoval proti Tardieuju. Tako bi ne bilo izključeno, da za nenadnim Tardieujevim porazom stoji zadaj — Briand, ker je morda čutil, da njegova zvezda ob svetlo vzhajajoči Tardieujevi pričinja bledeti.

Nova vlada bo imela proti sebi strnjeno levico in strnjeno desnico. Razen Loucheurja in Brianda ni v kabinetu močnih političnih glav. Značilno je, da niti g. Herriot ni maral stopiti v ta izrazito radikalni kabinet, ker menda ne veruje v njegovo življenje.

Pravilnik o uradniških uniformah

Belgrad, 21. febr. a. Predsednik ministrskega sveta in notranji minister general Pero Živković je podpisal pravilnik o službenih oblikah za uradnike notranjega ministrstva.

Po tem pravilniku nosijo službeno obleko okrožni inspektorji in uradniki notranjega ministrstva I. in II. kategorije, srezki načelniki ter višji uradniki mestnih in državnih policijskih oblasti. Službena obleka bo temnomodre barve in jo bodo nosili vsi starešine uradov ter vsi uradniki od 6. skupine I. kategorije, oziroma 1. skupine II. kategorije naprej.

Policijski uradniki v gotovih slučajih ne bodo nosili službene obleke in to takrat, kadar bo to zahteval službeni interes. V tem slučaju pa morajo imeti na notranji strani službeni znak, to je kovinsko ploščo z grmom in napisom »Organ javne bezbednosti«. Imeti morajo pri sebi tudi legitimacijo.

Svečane obleke se bodo nosile ob priliki velikih praznikov, to je posebno ob državnih praznikih in ob drugih svečanih prilikah.

Letna obleka se bo nosila samo namesto vsakdanje. V inozemstvu se službeni oblek ne sme nositi. Upravnik mesta Belgrada in njegovi pomočniki ne nosijo službene obleke. Uradniki III. kategorije imajo pravico in dolžnost nositi službeno obleko le po odredbi bana.

Za organe javne varnosti, posebno za policijske uradnike in stražnike se bo izdelal poseben pravilnik. Službena obleka bodo morali nositi prizadeti uradniki od 1. julija naprej. Mesečne doklade pa bodo začeli dobivati s prvim marcem.

